

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2036/13-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského 614, 735 06 Karviná-Nové Město
E-mail právnické osoby	zvs.karvina@seznam.cz
IČO	63 024 616
Identifikátor	600 026 230
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Marií Filipcovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti	Komenského 614, 735 06 Karviná-Nové Město Vydmuchov 1835, 733 01 Karviná-Fryštát
Termín inspekční činnosti	6. – 8. listopad 2013

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední a základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost se uskutečnila ve střední škole, základní škole a základní škole speciální.

Charakteristika

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Karviná (škola) sdružuje střední školu, základní školu, základní školu praktickou, základní školu speciální, školní družinu, školní

klub, mateřskou školu a speciální pedagogické centrum. Škola zajišťuje vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) zejména se zdravotním postižením - mentální a tělesné postižení, smyslové a kombinované vady, autismus. Pro děti a žáky, kteří jsou hospitalizováni v nemocnicích v Karviné a v Havířově, poskytuje předškolní a základní vzdělávání v základní škole a mateřské škole při zdravotnických zařízeních. Speciální pedagogické centrum zajišťuje poradenské služby pro děti, žáky a studenty s mentálním postižením a s vadami řeči. Škola organizuje akreditované vzdělávací programy v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).

Jednotlivá pracoviště školy se nacházejí v samostatných školních budovách v centru Karviné, s dobrou dopravní obslužností. Jejich vybavení je přizpůsobeno podmínkám pro výchovu a vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Poskytuje vzdělávání podle těchto školních vzdělávacích programů (ŠVP): pro předškolní vzdělávání „Otevřená školka“, pro základní vzdělávání při nemocnicích „Škola – brána do života“, pro základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením „S mojí školou mě baví svět“ (s přílohami ŠVP pro přípravnou třídu, školní družinu a školní klub), pro žáky základní školy speciální „Škola – místo porozumění“, pro žáky střední školy „Učíme se pro život“ (praktická škola dvouletá) a „Tvořivá dílna“ (praktická škola jednoletá).

Ve školním roce 2013/2014 ke dni inspekce navštěvuje školu (bez tříd při zdravotnických zařízeních) ve 30 třídách 213 žáků, všichni se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 2 cizinci. V přípravné třídě je 8 žáků. Pro 45 žáků škola vypracovala individuální vzdělávací plány (IVP). Školu navštěvují i žáci z okolních obcí. Kapacita střední školy je 32 žáků, základní školy 303 žáků a kapacita školní družiny je 93 žáků.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Pedagogický sbor tvoří 60 pedagogických pracovníků. Z toho 3 učitelé střední školy, 35 učitelů v základní škole, 2 učitelky mateřské školy, 12 asistentů pedagoga (jeden je pro žáky se sociálním znevýhodněním), vychovatelka pro třídy, kde se vzdělávají žáci s těžkým zdravotním postižením, 6 vychovatelů školní družiny a školního klubu a školní psycholog. Šest učitelů je bez odborné kvalifikace, dva si doplňují odbornou kvalifikaci požadovaným studiem. Vyučující se účastní kurzů DVPP, které se zaměřují zejména na nové poznatky z oblasti pedagogických a psychologických disciplín, na práci se žáky se SVP, cizích jazyků, čtenářské, informační a finanční gramotnosti, prevence sociálně patologických jevů, ekologie a rozšiřování odborností jednotlivých pracovníků. V současné době se 14 učitelů účastní kurzu znakové řeči z důvodu lepší komunikace s postiženými žáky. O aktivní práci učitelů svědčí každoroční ocenění nejlepších pedagogů na úrovni města, kraje i celostátní (titul Zlatý Ámos v roce 2009 a v roce 2013 postup do finále).

Ředitelka školy je funkci od roku 2001. V roce 2012 úspěšně prošla konkurzním řízením a na následující období zpracovala plán rozvoje školy. Na řízení vzdělávacího procesu se podílí dvě zástupkyně ředitelky školy a pedagogická rada. Z důvodu lepší organizace práce, zlepšení školního klimatu, prevence sociálně patologických jevů (SPJ) a odstranění příčin školní neúspěšnosti, zde působí školní poradenské pracoviště, které zahrnuje dvě výchovné poradkyně, dvě školní metodičky SPJ pro jednotlivá pracoviště a školní psychologku. Spolupracují s třídními učiteli, ostatními pedagogickými pracovníky, speciálním pedagogickým centrem, dalšími školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci žáků. Zásady bezpečnosti jsou zakotveny ve školním řádu, žáci s nimi byli prokazatelně seznámeni. Informaci o vydání a obsahu školního řádu stvrzují zákonní zástupci žáků svým podpisem.

Škola má velmi dobře propracovaný systém partnerství rodiny a školy (např. aktivní účast rodičů ve výuce v přípravné třídě, společné akce rodičů a žáků školy), funkční program prevence rizikového chování žáků nebo péče o prospěchově slabé žáky formou zájmového kroužku doučování hrazeného z projektu. Zpracovala školní preventivní strategii, která zahrnuje pravidelné preventivní aktivity, adaptační pobyty, poznávací a školní výlety, exkurze, příhraniční aktivity s partnerskými školami.

Ve zrekonstruované historické budově na ulici Komenského jsou umístěny třídy pro žáky základní školy praktické, jedné přípravné třídy, dvě třídy základní školy speciální a dvě třídy určené pro žáky s poruchami autistického spektra. Výuka probíhá ve třídách přizpůsobených postižením žáků, některé vybavené prostředky informačních a komunikačních technologií (ICT) s připojením ke školní síti a odborných učebnách (počítačová, dílna, učebna šití, cvičný byt, cvičná kuchyně, tkalcovská a keramická dílna, tělocvična, posilovna, víceúčelové hřiště a školní pozemek). Pro odpočinkové činnosti je určen snoezelen. V samostatné budově v areálu školy sídlí školní družina a školní klub.

V pavilonové budově na ulici Vydmuchov jsou umístěny tři třídy základní školy praktické, tři třídy základní školy speciální a tři třídy praktické školy jednoleté a dvouleté. Výuka probíhá ve třídách přizpůsobených postižením žáků, z nichž jsou některé vybaveny prostředky ICT a v odborných učebnách (informační centrum, moderně vybavená dílna, cvičná kuchyně, keramická dílna). Pro odpočinkové činnosti mají žáci k dispozici také snoezelen.

Učitelé a žáci pracují s učebnicemi, pracovními listy, názornými pomůckami, digitálními učebními materiály včetně kompenzačních a rehabilitačních pomůcek. Funkční využívání prostředků ICT ve výuce se speciálními programy, její vizualizace a individuální přístup přispívá ke kompenzaci postižení žáků. Všechny třídy jsou vybaveny jednomístnými nebo dvoumístnými výškově stavitelnými lavicemi, jejichž uspořádání se mění podle potřeb a charakteru výuky. Součástí některých tříd je odpočinkový a hrací prostor s pohodlnými sedacími či lehacími kouty, popřípadě další místnost pro odpočinek.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení ŠVP byly posuzovány na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za roky 2010 až 2012. Škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy vyhlášené MŠMT, s finančními prostředky na provoz a účelovými investičními a neinvestičními dotacemi z rozpočtu zřizovatele, dotacemi poskytnutými na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie, účelovými neinvestičními dotacemi z rozpočtu Statutárního města Karviná a ostatními zdroji (úplata za vzdělávání ve školní družině, výnosy z doplňkové činnosti, dary aj).

Škola si určovala dle svých rozpočtových možností finanční priority k zabezpečení realizace ŠVP, koncepční záměry rozvoje školy byly podporovány zřizovatelem.

Poskytnuté finanční prostředky státního rozpočtu byly použity především na platy, související zákonné odvody, ostatní platby za provedenou práci, základní školní potřeby, učební pomůcky, učebnice, školení a DVPP.

V rámci rozvojových programů vyhlášených MŠMT škola obdržela účelové finanční prostředky na tyto projekty: „Školní potřeby pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání“, „Hustota a Specifika“, „Asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním“, „Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru pro žáky se zdravotním postižením“, „Program na zmírnění škod způsobených povodněmi v roce 2010“ a na „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb.“. Uvedené účelové finanční prostředky umožnily zabezpečit vyšší kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Škola se intenzivně zapojuje do získávání finančních prostředků na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie. V rámci mezinárodního projektu Partnerství škol získala neinvestiční účelové dotace na projekt Socrates Comenius, který byl zaměřen na spolupráci speciálních škol zemí Evropy. Z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost získala finanční prostředky na projekty: „Centra integrované podpory v MSK a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami“, „Připravuji se do života“, „Škola s místem pro všechny“, „Vzdělávání ve vědách, umění a řemeslech“ a „Vzdělávání pro život“.

Škola se dlouhodobě příkladně zapojuje do mezinárodních projektů, v roce 2012 získala ocenění „Pečeť kvality Comenius 2012“ (nepřetržité zapojení školy do projektové činnosti od roku 2003).

V celém sledovaném období získala škola účelové dotace ze Statutárního města Karviná na rozšíření zájmové činnosti dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, na rozšíření nabídky zájmových kroužků, zavedení nových aktivit zaměřených na prevenci rizikových projevů chování, vzdělávání v oblasti odpadového hospodářství, zkvalitnění činnosti zájmového vzdělávání (projekty „Statečná srdce“, „Čarovné kouzlo Beskyd aneb výpravy za poznáním“, „Kdo je připraven není překvapen“, „Bud' OK“, „Aktivitou k prevenci“, „Za poklady Beskyd“, „Žijeme zdravě II“, „Společně to zvládneme“ a v rámci projektu „Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit“ na „Projekt rozšíření estetické výchovy“).

Investiční činnost byla realizována v celém sledovaném období, a to z investičního fondu školy (technické zhodnocení budov) a z rozpočtu zřizovatele (výměna oken v objektu pracoviště Vydmuchov). Škola využívala možnosti doplňkové činnosti a z jejího výnosu hradila potřeby hlavní činnosti. Ve sledovaném období hospodařila s kladným hospodářským výsledkem.

Složení pedagogického sboru a aktivní přístup všech zaměstnanců umožňuje nadstandardně podporovat rozvoj žáků. Škola zajišťuje bezpečné prostředí a standardní materiálně technické podmínky pro realizaci cílů vzdělávání. Škola se příkladně zapojila do rozvojových programů a projektů. V souladu s plánem rozvoje a vlastním hodnocením určovala finanční priority dle svých rozpočtových možností.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola informuje zájemce o vzdělávací nabídce i dalších činnostech na webových stránkách (szmkarvina.cz), dnech otevřených dveří, ve vlastních propagačních materiálech, v regionální televizi a tisku, na akcích pro veřejnost (školní karneval, vánoční a velikonoční tvůrčí dílny s rodiči, halloween, den matek, den dětí apod.), na třídních schůzkách a individuálních konzultacích s učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Výstupy ŠVP jsou zpracovány do jednotlivých předmětů a umožňují učitelům učivo vhodně rozšiřovat či doplňovat podle potřeb a možností žáků. ŠVP základní školy praktické a základní školy speciální byl vhodně inovován zařazením nových vyučovacích předmětů „Připravuji se do života“. „Rehabilitační tělesná výchova“ (pod supervizí odborného lékaře) je realizována u dobíhajícího programu Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy. ŠVP jsou zpracovány podle požadavků školského zákona a podle zásad Rámcových vzdělávacích programů pro předškolní, základní a střední vzdělávání, upravených pro potřeby dětí a žáků se zdravotním postižením, oslabením a dlouhodobě nemocných. Zohledňují potřeby a možnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťují individualizaci výuky podle jejich možností. Napomáhají vytvářet příznivé

sociální a pracovní klima, založené především na motivaci a vzájemné spolupráci. Již čtvrtým rokem škola realizuje používání nového typu písma „Comenia Script“ (po předchozím dvouletém ověřování). Žáci mají možnost účastnit se velkého množství zájmových útvarů (počítačový, taneční a sportovní kroužek, hrajeme si s vlnou, šikulové, škola s místem pro všechny, korálky, zelená kuchyň, dramatický kroužek, florbal, kouzlo tvoření, zábavná angličtina, apod.).

Vyučující volí vhodné formy a metody vzdělávání, uplatňují pozitivní motivaci. Škola podporuje samostatnost a tvořivost žáků, poskytuje jim prostor pro seberealizaci včetně rozvoje jejich přirozeného nadání, umožňuje jim průběžně zažít školní úspěch. Projektové a činnostní vyučování je nedílnou součástí vzdělávacího procesu (projektové dny: Roční období, Výchova ke zdraví, Den zdraví, Den země, Den matek, Den dětí, Halloween, atd.). Klíčové kompetence získávají žáci zapojením do celoročních tematických aktivit, které průběžně prostupují výukou.

Škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, školskou radou, žákovským parlamentem, Klubem mladých, zřizovatelem, Magistrátem města Karviná, školskými poradenskými organizacemi a občanskými sdruženími. Dlouhodobá je spolupráce s partnerskými školami v České republice a Polsku.

ŠVP zohledňuje reálné podmínky a možnosti školy. Organizace vzdělávání, metody a formy výuky vytváří odpovídající podmínky pro jeho realizaci.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Učitelé se cíleně zaměřují na rozvoj klíčových životních kompetencí a dovedností také organizováním tematicky zaměřených projektových dnů, kde je důraz kladen na propojení běžného školního života s praktickým životem i mimo školní vyučování (Den stromů, Nekuřátka, Hej rup, Životní hodnoty, Vánoční zpívání, Taneční kurzy, Týden s knihou, Tvoření pro maminky apod.). V rámci možností se žáci zúčastňují sportovních, výtvarných a pěveckých soutěží ve školních a regionálních kolech. Učitelé se dlouhodobě zaměřují na zlepšení čtenářské a především finanční gramotnosti žáků (orientace v běžném životě).

Pro zajištění všestranné péče o žáky se SVP využívá škola speciální pedagogické terapie (canisterapie, arteterapie, muzikoterapie, dramaterapie, relaxace apod.). Při výuce žáků s poruchami autistického spektra pracují pedagogové s využitím strukturovaného učení apod. U žáků s tělesným postižením a kombinovanými vadami pedagogové používají speciální somatopedické přístupy a metody včetně individuálních vzdělávacích strategií, využívají i alternativní a augmentativní komunikace k dorozumění se s žáky. Přínosem je činnost asistentů pedagoga, kteří mnohdy pomáhají i s osobní asistencí.

Jednotliví učitelé pravidelně získávají podklady pro hodnocení a klasifikaci žáků. Výsledky vzdělávání pedagogický sbor hodnotí, analyzuje a využívá je ke zkvalitňování vzdělávacího procesu. Vedení školy sleduje míru úspěšnosti žáků po celou dobu školní docházky.

Výuka i realizované aktivity příkladně podporují rozvoj funkčních gramotností s důrazem na klíčové životní kompetence žáků.

Závěry

Příkladné je zapojení školy do projektové činnosti a rozvojových programů.

Nadstandardní je aktivní účast zaměstnanců školy do činnosti, které jdou často nad rámec jejich povinností, o čemž svědčí i celá řada ocenění včetně titulu Zlatý Ámos.

Od poslední inspekce došlo k dalšímu technickému zhodnocení budov.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. 27 981/2009-21 ze dne 6. 4. 2010 s účinností od 1. 9. 2010
2. Jmenovací dekret ředitelky školy Čj.: MSK 87207/2012/ŠMS ze dne 26. 6. 2012 na dobu určitou do 1. 8. 2012
3. Školní vzdělávací program „Učíme se pro život“ praktická škola dvouletá upravený od 2. 9. 2013
4. Školní vzdělávací program „Tvořivá dílna“ praktická škola jednoletá platný od 3. 9. 2012
5. Školní vzdělávací program „S mojí školou mě baví svět“ platný od 1. 9. 2010 s přílohami pro školní družinu, školní klub a přípravnou třídu
6. Školní vzdělávací program „Škola - místo porozumění“ platný od 1. 9. 2010
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola - brána do života“ platný od 1. 9. 2010
8. Školní matrika (v elektronické podobě)
9. Školní řád Č.j.: SZMKa/2974/2013 platný od 2. 9. 2013 (Školní řád pro základní školu a základní školu speciální, Vnitřní řád pro školní družinu, Vnitřní řád pro školní klub a Školní řád pro střední školu)
10. Třídní knihy vedené ve školním roce 2013/2014
11. Rozvrh hodin platný v době inspekční činnosti
12. Provozní porada dne 27. 8. 2013 (seznámení zaměstnanců se školním řádem)
13. Organizační řád školy platný od 2. 9. 2013
14. Celoroční plán práce školní rok 2012/2013
15. Celoroční plán práce školní rok 2013/2014
16. Spisy ZŠ/13-14/08 a ZŠ/13-14/09
17. Spisy žáků (Katalogové listy žáků přípravné třídy) školní rok 2013/2014
18. Plán práce 2013 – 2014 ze dne 2. 9. 2013
19. Plán řídicí, kontrolní a hospitační činnosti školní rok 2013/2014
20. Program činnosti školního poradenského pracoviště 2013 ze dne 2. 9. 2013
21. Formy péče o prospěchově slabé žáky školní rok 2013/2014
22. Roční plán EVVO školní rok 2013/2014

23. Školní preventivní strategie na období let 2013 – 2018 (Strategie primární prevence rizikového chování, Minimální preventivní program, Školní program proti šikanování, Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy)
24. Plán rozvoje školy na období 2010 – 2015 ze dne 1. 9. 2010
25. Záznamy z pedagogických a provozních porad školní roky 2012/2013 a 2013/2014
26. Výroční zpráva školy o činnosti školy za školní rok 2012/2013 ze dne 16. října 2013
27. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy na období 2013-2014 ze dne 28. srpna 2013
28. Tabulka č. 1 – Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2010 ze dne 31. 1. 2011, v roce 2011 ze dne 23. 1. 2012 a v roce 2012 ze dne 16. 1. 2013
29. Hlavní kniha účetnictví období 12/2010, období 12/2011 a období 12/2012
30. Účetní závěrka rok 2010, 2011 a 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu/výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter, v. r.

Ing. Milena Bilíková, školní inspektorka

Ing. Milena Bilíková, v. r.

Mgr. Irena Křiváková, školní inspektorka

Mgr. Irena Křiváková, v. r.

Mgr. Milena Millionová, školní inspektorka

Mgr. Milena Millionová, v. r.

Bc. Bedřiška Starzewská, kontrolní pracovnice

Bc. Bedřiška Starzewská, v. r.

V Novém Jičíně 20. listopadu 2013

Datum a podpis ředitelky školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Marie Filipcová, ředitelka školy

Mgr. Marie Filipcová, v. r.

V Karviné 21. listopadu 2013

Připomínky ředitelky školy/školského zařízení

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.